

Tijd voor passende oplossingen voor mensen met **long covid**

door **Nathalie Ekelmans**

Minstens 1 op de 5 van de mensen die corona opliepen, hielden daar langdurige klachten aan over. Dat blijkt uit onderzoek van Nivel!. Een deel van deze mensen met dit postcovid-syndroom ofwel long covid heeft nu langer dan twee jaar klachten en zij verliezen daardoor hun baan. 'Hoog tijd dat er veel meer oog komt voor deze mensen en er samen met werkgevers gezocht wordt naar passende oplossingen', aldus Michael Rutgers, van PostCovid NL, de patiëntenorganisatie voor mensen met langdurige klachten na corona, onderdeel van Longfonds.

Naast de nieuwe cijfers van NIVEL komt ook FNV met resultaten die er niet om liegen. FNV Zorg & Welzijn en de AOb (Algemene Onderwijsbond) openden enkele maanden geleden meldpunten voor werknemers uit de zorg en het onderwijs om de grootte van de groep patiënten in kaart te brengen. Daar kwamen meer dan 6.000 reacties van werknemers met long covid op binnen². Voor ruim 40% van de zorgmedewerkers die tijdens de eerste golf van de coronapandemie besmet zijn geraakt en daar langer dan twee jaar ziek van zijn, heeft de werkgever inmiddels ontslag aangezegd.

HERKENNING EN ERKENNING

Rutgers: 'Deze cijfers geven aan dat het om een serieus probleem gaat. Wij denken dat minstens tienduizenden mensen te maken hebben met de langdurige gevolgen van corona. Het lastige is alleen dat er geen centrale registratie is; in het begin kon je niet testen, later wel en nu doen de meeste mensen alleen nog een zelftest. Bij mensen die langer dan drie maanden klachten hebben, spreken we van long covid. Maar dan nog is de diagnose lastig. COVID-19 kent ruim 29 verschillende symptomen, van vermoeidheid, kortademigheid, pijn op de borst, spierpijn, hartkloppingen, hoofdpijn, blijvend reukverlies, tot depressie en 'brain fog', ofwel hersenmist. Door die onduidelijkheid over het aantal mensen met langdurige klachten en de ernst en het beloop van de klachten, blijft het 'work in progress'. Mensen met long covid zoeken nog steeds naar herkenning en erkenning en dat is zorgelijk. Als patiëntenorganisatie PostCovid NL is het onze taak duidelijk te maken hoe

serieus het probleem is. Daarnaast zijn we in gesprek gegaan met het ministerie om te voorkomen dat mensen na 2 jaar direct het UWV-afkeuringstraject in moeten. Maar helaas, deze termijn uitstellen wil de regering niet.'

WERKGEVERS

Voor de werkgevers is het ook niet eenvoudig, erkent Rutgers. 'De ernst en de impact van de klachten zijn moeilijk te duiden. Aan de buitenkant is niets te zien waardoor klachten regelmatig worden afgedaan als burn-outklachten. Dit leidt tot misverstanden tussen werkgevers en -nemers over de haalbaarheid van re-integratietrajecten.' Rutgers doet een oproep om naar de mensen zelf te kijken en hen niet te diskwalificeren omdat 'het zo lang duurt', of omdat ze 'klagen'. 'De meeste mensen vinden het heel fijn om te werken, willen niet thuis op de bank zitten. Let wel: het gaat vaak om relatief jonge, actieve mensen van wie 60 procent vóór de infectie niet onder behandeling was van een arts.'

RE-INTEGRATIETRAJECT

In het re-integratietraject speelt de bedrijfsarts een belangrijke rol. Er zijn algemene richtlijnen opgesteld die bedrijfsartsen handvatten kunnen bieden voor goed advies aan werkgevers. Anders dan de meeste richtlijnen zouden deze elk half jaar geüpdatet moeten worden

DE WENSEN VAN POSTCOVID NL ZIJN HELDER

- Een centrale registratie van alle mensen met langdurige klachten na een vermoedelijke coronabesmetting;
- Een duidelijke richtlijn die halfjaarlijks wordt geüpdatet op basis van (inter)nationaal onderzoek om samen te zoeken naar passende interventies en oplossingen;
- Een betere en meer specifieke regeling voor de mensen die in de vroege fase onbeschermd in contact zijn gekomen met mensen met covid;
- Betere coördinatie van de zorg voor mensen met long covid. Het ontbreekt aan een centrale regisseur waardoor het zorgaanbod versnipperd is (huisarts, fysiotherapeut, neuroloog);
- Digitalisering van zorg – kennis verzamelen en aanbieden – kan de juiste zorg op de juiste plek versnellen.

omdat nog lang niet alles bekend is over long covid en er steeds nieuw onderzoek komt met nieuwe informatie. Rutgers: 'Als PostCovid NL vinden we dat er een heldere, gedragen aanpak moet komen om te ondersteunen bij (re-)integratie en behoud van arbeid. Een gedoseerde, menswaardige benadering. Dan is de kans het grootste dat je je werknemer weer terugkrijgt. Dat is voor alle partijen belangrijk. Bovendien hebben we alle mensen die kunnen werken hard nodig!'

PATIËNTENPLATFORM POSTCOVIDNL.NL

Longfonds zet zich vanaf het begin van de coronapandemie in voor mensen die te maken hebben met de langdurige gevolgen van een coronabesmetting. Onder meer door onderzoek en het starten van coronaplein.nu: een plek waar inmiddels 4,4 miljoen mensen hun weg hebben gevonden naar betrouwbare informatie, advies voor herstel en

lotgenotencontact. En dat kunnen blijven doen onder de nieuwe naam voor dit patiëntenplatform: PostCovidNL.nl. Het eerste webinar³ van de patiëntenorganisatie over COVID-19 is al meer dan 40.000 keer bekeken.

1. Bron: Trouw, 16 mei 2022

2. FNV en AOb eisen 150 miljoen van kabinet voor slachtoffers long covid in zorg en onderwijs - FNV

3. www.longfonds.nl/nieuws/terugkijken-webinar-long-covid-en-werk

